

Soạn Văn lớp 9:

Bài Bếp lửa

Bố cục:

- Phần 1 (khổ 1): Hình ảnh bếp lửa và sự khơi nguồn cảm xúc.
- Phần 2 (4 khổ tiếp): Những kỉ niệm thơ ấu bên bếp lửa và bà.
- Phần 3 (2 khổ tiếp): Suy ngẫm của cháu về bếp lửa và bà.
- Phần 4 (khổ cuối): Niềm thương nhớ của người cháu.

Đọc hiểu văn bản

Câu 1 (trang 145 sgk Ngữ văn 9 Tập 1):

Bài thơ là lời của người cháu nói về bà, nói về tình yêu thương tha thiết mà bà đã dành cho cháu trong những ngày gian khổ.

Câu 2 (trang 145 sgk Ngữ Văn 9 Tập 1):

- Trong hồi tưởng người cháu, những kỉ niệm về bà và tình bà cháu:
 - + Năm lên 4 tuổi (nạn đói 1945).
 - + Tám năm ở cùng bà khi cha mẹ bận công tác, bà dạy cháu làm, chăm cháu học, kể chuyện cháu nghe...bà dạy cháu nên người.
 - + Năm giặc đốt làng, đốt nhà, bà vẫn vững lòng dặn cháu giữ kín để bố mẹ yên tâm.
- Bài thơ kết hợp biểu cảm với miêu tả, tự sự, bình luận: Tả bếp lửa chờn vờn, cảnh đói, người bà cặm cuội, tàn tảo...qua đó thấy được tình cảm của tác giả với bà của mình... → tạo sự sinh động, cụ thể, giàu sức gợi cảm, giàu tính triết lí sâu xa.

Câu 3 (trang 145 sgk Ngữ Văn 9 Tập 1):

Hình ảnh bếp lửa được nhắc tới 12 lần trong suốt bài thơ. Đó là hình ảnh quen thuộc bà nhóm lửa mỗi sáng. Bà và bếp lửa là hai mà như một, bà châm ngọn lửa,

không chỉ là lửa củi, đó còn là “ngọn lửa chứa niềm tin dai dẳng”, ngọn lửa của tình thương yêu ấp ủ.

- “Ôi kì lạ và thiên liêng – bếp lửa!”: Một hình ảnh giản dị ghi dấu tình bà cháu thiêng liêng, lưu giữ cả một tuổi thơ khổ cực gian khó.

Câu 4 (trang 146 sgk Ngữ Văn 9 Tập 1):

Hai câu cuối tác giả dùng từ “ngọn lửa” vì nó mang tính khái quát cao, ngọn lửa mang nghĩa biểu tượng. Ngọn lửa thấp sáng và duy trì niềm tin tình thương yêu to lớn của bà, tiếp nối truyền lửa tình yêu từ bà sang cháu và cho thế hệ sau.

Câu 5 (trang 146 sgk Ngữ Văn 9 Tập 1):

Tình cảm bà cháu thể hiện trong bài thơ cứ nhẹ nhàng, giản dị mà thấm thía sâu xa. Tình cảm ấy vượt qua chiều dài thời gian, chiều rộng không gian, mãi ở trong tim cháu. Tình yêu, lòng biết ơn người cháu với bà cũng chính là lòng biết ơn với gia đình, quê hương, đất nước.

Luyện tập

(trang 146 sgk Ngữ Văn 9 Tập 1): Viết một đoạn văn ...

Đoạn văn tham khảo:

Bếp lửa *chờn vờn sương sớm, bếp lửa áp iu nồng đượm*, bếp lửa mang hình bóng của bà. Bếp lửa là tuổi thơ, là những sớm hôm tần tảo của bà, mang hơi ấm của bà truyền vào cháu tình thương âm thầm, truyền cho cháu sức mạnh vượt qua gian khó. Thời gian cứ trôi đi, không gian cũng đã khác, nhưng ngọn lửa ấy, tình yêu của bà, mãi mãi đi theo cháu, mang theo hình ảnh bếp lửa. Cháu hôm nay vẫn luôn nuôi dưỡng ngọn lửa niềm tin bà đã truyền để rồi tiếp nối cho thế hệ mai sau.